

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2012

Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím

Sídlo:

SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr, Kubatova 32/1, 102 00 Praha 10 - Hostivař

Kontakty: www.toulcuvdvur.cz, tel./fax: 271 750 548

www.sdruzenisraz.cz, sdruzenisraz@centrum.cz

kancelář: 739 622 258, dvorackova@toulcuvdvur.cz

739 655 490, skoupa@toulcuvdvur.cz

koně: 604 219 987

ubytovna: 603 806 362, ubytovna@toulcuvdvur.cz

NĚKOLIK SLOV ÚVODEM ...

V roce 2012 byl hodně diskutovaný mayský kalendář a svět se obával konce světa. Ale konec čehokoli znamená začátek něčeho nového. Proto jsme tento rok uchopili jako příležitost pro změny k lepšímu, jako možnost posunu organizace k vyšší kvalitě.

Rok 2012 byl pro organizaci úspěšný. Dokončili jsme strategické plánování a vzešlé úkoly a výstupy jsme začali zavádět do každodenního života. Hospodaření organizace skončilo v kladných číslech. Podařilo se nám připravit celou řadu krásných akcí, se kterými byli účastníci velmi spokojeni. Pracovní tým organizace je stabilní a má stále chuť něco zlepšovat.

Rádi bychom tento trend udrželi i v letech dalších.

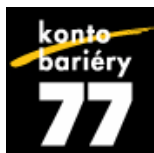
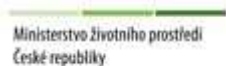
OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY 2012

I. O NÁS	3
II. POSLÁNÍ ORGANIZACE	3
III. OBLASTI ČINNOSTI A CÍLOVÉ SKUPINY	3
IV. PŘEHLED ČINNOSTI ZA ROK 2012	4
1) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro veřejnost	4
Ekologické výukové programy	4
Akce pro veřejnost	6
Semináře pro pedagogy	6
Semináře pro odbornou veřejnost	7
Spolupráce se SŠ a VŠ	7
Pracovní terapie a pracovní předpřípravy	7
Farma s původními českými plemeny a zookoutek	8
Příměstské tábory	9
Ubytovna	9
Rozvoj organizace	9
2) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro členskou základnu	10
Programy s huculskými koňmi	10
Zájmové kroužky pro děti	10
Zdravotní a vzdělávací programy pro členy	11
Zpravodaj pro členy	12
Akce pro rodiče s dětmi	12
3) Mimopražské aktivity	12
Příprava pobytového centra	12
Víkendové akce pro rodiče s dětmi z Klubu	12
Putování na huculech	13
4) Spolupráce v rámci SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr	13
5) Spolupráce s dalšími subjekty	14
6) Získávání dárců a sponzorů	14
7) Veřejná sbírka	14
8) Realizace projektů	14
9) Vzdělávání pracovního týmu	15
10) Public relations organizace	15
V. ZPRÁVA O ČLENSKÉ ZÁKLADNĚ	15
VI. ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ	16
VII. ROZVAHA K 31. 12. 2012	16
VIII. PODĚKOVÁNÍ	17

Děkujeme za finanční granty na realizované projekty, které podpořili:

Hlavní město Praha
VÚŽV Uhřetěves

Nadace Charty 77
Ministerstvo životního prostředí

Děkujeme za podporu těmto zastřešujícím organizacím, jejichž jsme členy:

Výroční zpráva byla schválena Správní radou Sdružení SRAZ dne 15. 4. 2013.

I. O NÁS

„Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím“ je občanské sdružení s právní subjektivitou, které vzniklo 29. července roku 1996.

Naším cílem je rozvíjet v sobě i ostatních aktivní vztah k přírodě, vést k poznání vzájemných vazeb a souvislostí, přispívat k zodpovědnému chování k životnímu prostředí, k lidem i k sobě samému, vychovávat v duchu humanismu a přátelství, učit vzájemně pomoci a úctě k životu.

Od roku 2000 působíme ve Středisku ekologické výchovy hl. m. Prahy Toulcův dvůr (SEV Toulcův dvůr).

II. VIZE ORGANIZACE

„Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím“ je nezávislá, fungující organizace spokojených, kreativních lidí, inspirující svým programem k zodpovědnému přístupu k lidem, ke zvířatům, k přírodě a k sobě samému.

III. POSLÁNÍ ORGANIZACE

Sdružení připravuje různorodé výchovně – vzdělávací programy pro děti, mládež i dospělé. Umožňuje zapojit se do zajímavých aktivit, které vedou člověka k zodpovědnému jednání k ostatním lidem, ke zvířatům a k přírodě, přispívají ke zdravému životnímu stylu a nabízejí prostor pro vzájemné setkávání a porozumění.

IV. OBLASTI ČINNOSTI A CÍLOVÉ SKUPINY

Široká nabídka programů Sdružení SRAZ je určena pro děti i dospělé, pro zdravé i pro osoby s postižením.

V roce 2012 jsme zajišťovali, realizovali a rozvíjeli:

- ekologické výukové programy pro školy
- akce pro veřejnost
- semináře pro odbornou veřejnost
- odborné praxe studentů (pedagogika, sociální služby, zootechnické obory aj.)
- prožitkové programy s využitím kontaktu a aktivit se zvířaty
- provoz zookoutku a farmy s původními plemeny hospodářských zvířat
- chov, využití a propagaci huculských koní
- spolupráci s ČZU v Praze, VÚŽV a dalšími subjekty z oblasti vědy a výzkumu
- pracovní terapie pro klienty s postižením
- činnost s dobrovolníky
- provoz ubytovny Toulcova dvora
- péči o prostory areálu Toulcova dvora
- koordinaci a správu Toulcova dvora ve spolupráci s dalšími členy Zájmového sdružení Toulcův dvůr (ZS TD)
- **rozvoj činnosti Klubu pro členy našeho sdružení:**
  - zájmové kroužky pro děti
  - lekce hiporehabilitace, výuka jízdy na koni, jezdecká turistika

- programy pro rodiny - kontaktní ježdění na koni a letní pobyty
- vzdělávací, zájmové, zdravotní cvičení a pobytové akce pro dospělé
- letní jezdecké tábory pro děti a mládež

V. PŘEHLED ČINNOSTI ZA ROK 2012

1) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro veřejnost

Ekologické výukové programy

Příprava a realizace environmentálních programů pro školní a předškolní kolektivy patří k důležitým oblastem činnosti sdružení. Naší snahou je doplnit školní výuku o praktickou ekologickou výchovu. V návaznosti na zookoutek a na farmu vedou naši lektori výukové programy, jejichž společným tématem je především welfare (zajištění životní pohody zvířat) a ochrana zvířat.

Na vedení výukových programů spolupracujeme se Základním článkem Hnutí Brontosaurus Botič (ZČ HB Botič). Podíleli jsme se na aktualizaci „Nabídky programů SEV Toulcův dvůr“, která byla rozesílána školám v počtu 1.000 kusů. Obsahovala více než 70 ekologických výukových programů.

Pokračovali jsme v dalším zkvalitňování stávajících výukových programů, doplňování pomůcek, pracovali jsme na změně metodik aj.

Celkem jsme v roce 2012 vedli 174 EVP, kterých se zúčastnilo 2973 dětí a mládeže.

Komentář k příjmům

Zdroje příjmů byly pro rok 2012 velmi různorodé. Tvořily je členské příspěvky, příjmy za služby související s provozováním ubytovny, příjmy z účastnických poplatků za výukové programy a semináře, dále tržby z ostatní činnosti a dary. K dalšímu rozvoji činnosti významně přispěly získané granty. Příjmy za služby byly využity na rozvoj vlastní činnosti i areálu Toulcova dvora.

Komentář k výdajům

S nárůstem činnosti se výrazně zvýšily mzdové náklady spojené s lektorskou činností, chovem zvířat, jezdeckým a provozem ubytovny. Provozní náklady a náklady na drobný hmotný materiál zůstal na stejné úrovni jako v roce 2011.

Významnou položkou bylo zajištění dostatečné krmivové základny, nákup potřeb pro výukové programy, zájmové kroužky a pobytové akce.

VIII. PODĚKOVÁNÍ

Sdružení SRAZ děkuje všem, kteří nám v roce 2012 věnovali svůj čas, práci a energii:

Jakub a Květa Dolínkovi
Jana Domanská

Martin Dvořáček
Jitka a Luděk Bartošovi

Tereza a Radek Liznovi
Jana Kottová

Za podporu a spolupráci děkujeme těmto organizacím a firmám:

Karel Elbrs

Základní článek Hnutí Brontosaurus Botič

Zájmové sdružení Toulcův Dvůr

Speed of sound

Hanka Mochov s.r.o.

Jana Domanská

Biofaktory s.r.o.

Nakladatelství Brázda

Jaroslav Skoupý

K - Audio

Tekro s.r.o.

EcoRekult

Equiservis

Holoubek a právnici

Komora veterinárních lékařů ČR

Dobroděj

MŠ Semínko

Děkujeme také všem adoptivním rodičům zvířat, příznivcům a přátelům koní i ostatním, kteří nám každý rok věnují finanční prostředky, svůj čas a energii. Bez jejich pomoci bychom se neobešli.

VII. ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

Příjmy celkem (v tisících Kč)

6.633

Účelové dotace a granty	837
Tržby za služby	2.252
Přijaté dary (dary, adopce, veřejná sbírka)	152
Členské příspěvky	3.244
Zvířata	6
Úroky	62
Ostatní výnosy	80

Výdaje celkem (v tisících Kč)

6.221

Mzdové náklady	2.084
Zákonné odvody za zaměstnance	563
Spotřeba plynu a vody	161
Spotřeba energie	70
Spotřeba materiálů	775
Opravy a udržování	166
Služby	2.266
Poskytnuté členské příspěvky	5
Ostatní náklady	131

Rozdíl mezi příjmy a výdaji

412.000 Kč

VII. ROZVAHA K 31. 12. 2012

Rozvaha v celých tisících Kč	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
AKTIVA		
A. Dlouhodobý majetek celkem	1.072	1.855
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	632	1.526
IV. Ostatní dlouhodobé půjčky	632	1.526
B. Krátkodobý majetek celkem	4.129	3.946
I. Zásoby celkem	387	351
6. Změna stavu zvířat	373	337
II. Pohledávky celkem	32	250
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	3.699	3.087
IV. Jiná aktiva	12	258
AKTIVA CELKEM	5.201	5.801
PASIVA		
A. Vlastní zdroje celkem	3.851	4.149
I. Jmění celkem	3.904	3.737
II. Výsledek hospodaření celkem	-54	412
B. Cizí zdroje celkem	1.350	1.652
III. Krátkodobé závazky celkem	452	719
IV. Jiná pasiva celkem	898	933
PASIVA CELKEM	5.201	5.801

Ekologické výukové programy, které jsme realizovali v roce 2012:

Název programu	Stručná charakteristika programu	Cílová skupina
Hebká ouška, měkké tlapy	Program zaměřený na kontakt se zvířaty z farmy, zookoutku a canisterapeutickým psem. Citová výchova, rozvoj empatie, seznámení s životními potřebami zvířat, výchova k odpovědnému chování ke zvířatům.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Stateček	Potřeby zvířat na statku, správná péče o zvířecí rodiny, užitek, který zvířata poskytují.	MŠ
Na statku	Potřeby zvířat na statku, správná péče o zvířecí rodiny, užitek, který zvířata poskytují.	I. stupeň ZŠ
Máme rádi zvířata	Program zaměřený na životní potřeby a správnou péči o domácí mazlíčky.	MŠ, 1. -2. třída ZŠ
Kde se vzala domácí zvířata	Jak probíhala domestikace, role domácích zvířat na vývoj lidstva, seznámení se s původními plemeny.	3.-5. třída ZŠ, II. stupeň ZŠ
O beránkoví a ovečkách	Co potřebují ovce ke spokojenému životu, jaký poskytují užitek, ovčí rodina, práce s vlnou.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Ze života koní	Život koní, jejich potřeby a chování, plemena koní, praktické ukázky, pracovní činnost k tématu.	I. a II. stupeň ZŠ
Jako včelky v úle Včelí společenstvo	Včelí společenstvo, vysvětlení opylování, tvorba medu a dalších produktů, potřeby včel.	MŠ, I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ
Cesta ke chlebu	Co všechno je potřeba k tomu, než se upeče chléb, ekozemědělství. Úcta k potravinám.	I. stupeň ZŠ
Zvířata, zvířátka, naši kamarádi	Základní životní potřeby domácích mazlíčků a správná péče o ně, praktické ukázky.	I. stupeň ZŠ
Rozumíme chování zvířat	Základy etologie, životní potřeby domácích zvířat, pojem welfare, technologie chovu zvířat a její dopady.	II. stupeň ZŠ, SŠ
Etika a chov zvířat	Etika, zákony, ochrana zvířat a jejich práv. Uvědomění si vlastních postojů a čím jsou ovlivněny.	VŠ
Jak se žije hospodářským zvířatům	Soužití lidí a zvířat, dnešní život hospodářských zvířat. Etické jednání, ekologické zemědělství.	II. stupeň ZŠ, SŠ
Mláďata na statku	Jak vypadají a jak se chovají mláďata jednotlivých druhů zvířat, rodičovská péče, komunikace mezi zvířaty.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Mléčná dráha	Získání a zpracování mléka, vlastní dojení a výroba sýrů a másla, životní potřeby zvířat, bioprodukty.	I. a II. stupeň ZŠ
Komunikace je cesta k člověku	Verbální a neverbální komunikace, význam komunikace pro lidskou společnost a udržitelný rozvoj.	SŠ
Keltské inspirace	Poznání propojení Keltů s přírodou, seznámení se stromy keltského horoskopu, poznání stromů podle korun a listů.	I. a II. stupeň ZŠ
Indiánské inspirace	Seznámení s prádny rostlinami a jejich využití pro provazy, nitě a tkané látky, rozvoj týmové spolupráce.	I. a II. stupeň ZŠ

Akce pro veřejnost

V průběhu celého roku 2012 jsme připravovali a realizovali akce pro širokou veřejnost.

Připravili jsme cyklus akcí „U nás na statku“, při kterých jsme se věnovali životu některých zvířat, domácích i volně žijících. Akcí proběhlo celkem 11 a zúčastnilo se jich 336 osob.

Probíhaly řemeslné dílny, věnovali jsme se při nich práci s tradičními materiály (vlna, šustí), využili jsme i netradiční techniky (smaltování, korálkování). Dílny se uskutečnily ve všední dny i o víkendu, byly celkem 4 a zúčastnilo se jich 36 osob.

Pro děti jsme na začátku června vyhlásili **celostátní výtvarnou soutěž** na téma „Pomáháme zvířatům“. Do soutěže přišlo celkem **390 prací**. Došlé práce jsme vystavili. Vítězové všech kategorií byli odměněni krásnými cenami od sponzorů.

6. října jsme na Toulcově dvoře uspořádali benefiční akci pro veřejnost „**Den zvířat na Toulcově dvoře**“. Součástí bohatého programu bylo hodinové vystoupení „Cesta po kontinentech“ dětí z Jezdeckého klubu, prohlídka farmy, Dřevěné divadlo, vystoupení záchranářských psů. Ondra Slanina, jeden z Kluků v akci, pokřtil naše šesté telátko na Fidorku. Děti zaujala „opičí dráha“, steeplechase na papírových koních i celá řada výtvarných dílniček. O krásné zakončení celého dne se postarala skupina Rubinet. Celkem se akce zúčastnilo **983 osob**.

Zapojili jsme se do dalších **3 akcí pro veřejnost pořádaných na Toulcově dvoře** - Den Země, Dožínky, Mikulášský Jarmark.

Semináře pro pedagogy

V roce 2012 jsme vedli odborný seminář s dílnou v rámci krajské konference MRKEV pro pedagogy východočeského kraje na téma „Zapojení zvířat do výukového procesu“. Tříhodinového semináře s tématickou dílnou se zúčastnilo celkem 23 pedagogů.

Stejný seminář jsme vedli pro účastníky Specializačního studia pedagogů MŠ. Tohoto semináře se zúčastnilo 19 osob.

Realizace probíhala podle připravených časových plánů a nevyskytovaly se problémy s naplňováním cílů projektů.

9) Vzdělávání pracovního týmu

V roce 2012 se všichni členové týmu individuálně zúčastňovali seminářů a kurzů podle zaměření svých pracovních činností.

Vybraní pracovníci absolvovali kurzy zdravotníků, proběhlo vzdělávání týmu v oblasti lektorství, etologie a chovu koní a přirozené komunikaci s koňmi.

10) Public relations (PR) organizace

Naším cílem je zkvalitnit práci v oblasti PR. V roce 2012 vyšlo několik článků o naší organizaci, projektech i připravovaných aktivitách a akcích v časopisech Hlasatel, Listy Prahy 10, Klíč, aj. Přispěli jsme také do některých periodik (Zemědělec). Častým námětem pro články byla farma – o našich zvířatech se psalo v Jezdectví, Fauně i dalších odborných časopisech.

Ohlas v médiích byl na Křtiny mláďat a Den zvířat na Toulcově dvoře. Zejména zvířata z farmy byla často zařazována do natáčení pro televizní vysílání. V oblasti chovatelství a ochrany zvířat jsme několikrát vystupovali v Radách ptáka Loskutáka a v dalších pořadech zaměřených na osvětu.

Součástí vnitřního PR je Zpravodaj, který je rozeslán členům a široké veřejnosti každý měsíc.

VI. ZPRÁVA O ČLENSKÉ ZÁKLADNĚ

V roce 2012 mělo Sdružení SRAZ registrovaných **416 členů**, z toho cca 78% dětí a mládeže, řadu dalších spolupracovníků a příznivců.

Došlo k navýšení počtu členů oproti roku 2011 o cca 10%.

Statutární orgán OS SRAZ

Předseda sdružení:
Ing. Marie Dvořáčková

Členové správní rady:
Monika Míčková
Ing. Lenka Skoupá
Ing. Arch. Milan Brzák
Jakub Moravec

Členové revizní komise:
Jana Domanská
Jana Kottová

5) Spolupráce s dalšími subjekty

Rozvíjeli jsme další spolupráci s Radou genetických zdrojů Výzkumného ústavu živočišné výroby Uhřetěves, pokračujeme ve spolupráci s chovatelskými svazy, Českou hiporehabilitační společností, Českou jezdeckou federací a Asociací chovatelů huculských koní. Jsme členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina.

Na odchovu hříbat jsme spolupracovali s firmou Holoubek a právnicí (zámek Bohumilice). Spolupracujeme s řadou dalších organizací.

6) Získávání dárců a sponzorů

V letošním roce jsme pokračovali ve firemním fundraisingu a získávání individuálních dárců. Díky tomu se nám podařilo získat příspěvky na činnost organizace. Jedná se především o sponzorské dary od firem Hanka s.r.o., Biofaktory, Jana Domanská, nakladatelství Brázda, firma TEKRO s.r.o., KVL ČR a celé řady jednotlivců. Významné je také získávání individuálních dárců v rámci již zmíněné „adopce zvířat“.

7) Veřejná sbírka

V roce 2012 jsme pokračovali v pořádání veřejné sbírky za účelem získání prostředků na provoz hipoterapie a aktivit se zvířaty pro rozvoj osobnosti.

Do výtěžku sbírky pak jdou pořádané benefiční akce, benefiční prodeje a výnos z pokladničky v areálu farmy.

8) Realizace projektů

V roce 2012 jsme realizovali celkem 10 projektů, na které jsme získali finanční prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu města a nadačních fondů.

Nadace Charty 77	Vybudování příjezdového chodníčku pro vozíčkáře – klienty hiporehabilitace
2x grant HMP odboru ochrany prostředí	Využití huculských koní v programech pro děti se zdravotním postižením, Noemova archa – zajištění provozu výukové farmy s původními českými plemeny na Toulcově dvoře jako místa pro aktivity v rámci EVVO
grant HMP odboru zdravotnictví	Zajištění lekcí hipoterapie v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr
grant HMP odboru sportu mládeže a tělovýchovy	Zajištění aktivit pro volný čas dětí a mládeže
grant MŽP	Vzdělávání a osvěta široké veřejnosti v oblasti ochrany zvířat
příspěvek NPU a VGzPZ při VÚŽV	Aktivity pro propagaci a prezentaci Národního programu genových zdrojů
Veřejná zakázka MŽP	Zajištění a realizace ekologických výukových programů pro školy
veřejná zakázka HMP	Zajištění a realizace ekologických výukových programů pro školy na území hl. m. Prahy
příspěvek MHMP – zajištění provozu SEV	Zajištění provozu farmy v SEV Toulcův dvůr

Semináře pro odbornou veřejnost

Pro odbornou veřejnost jsme v roce 2012 připravili celkem 5 seminářů zaměřených na problematiku přirozené komunikace s koňmi a učení koní, zajištění welfare zvířat a etologii. Semináře vedl Václav Bořánek, dlouholetý horseman a báječný lektor. Celkově semináře absolvovalo 145 osob.

Spolupráce se SŠ a VŠ

V roce 2012 jsme dále rozšiřovali spolupráci se středními a vysokými školami. Pro studenty jsme zajišťovali výuku i odborné studijní praxe.

Pokračovali jsme v navázané spolupráci s přírodovědným gymnáziem Botičská. Zajistili jsme projektové dny pro II. ročníky, které byly kromě vzdělávání zaměřené rovněž na praktickou pomoc při údržbě přírodního areálu Toulcova dvora. Během dvou dnů se u nás vystřídalo u různých činností 112 studentů tohoto gymnázia.

Realizovali jsme celkem 15 seminářů pro studenty PedF UK, FAPPZ ČZU a PEF ČZU, semináře byly tříhodinové a zúčastnilo se jich celkem 265 studentů.

Vedli jsme orientační praxe pro studenty PedF UK, celkem proběhly 3 dny praxí pro 56 studentů.

Další studenti, zejména z FAPPZ ČZU, u nás absolvovali odbornou a učební praxi v rozsahu 1 – 4 týdny. Těchto praxí se zúčastnilo celkem 57 studentů.

Pokračovali jsme ve spolupráci se SZeŠ v Benešově, 17 studentů u nás absolvovalo letní týdenní odbornou praxi.

Studenti se zapojovali do přípravy a realizace výukových programů a akcí pro veřejnost, zúčastňovali se náslechlů, pomáhali s vedením zájmových kroužků, pečovali o zvířata a areál farmy. Spolupráce s těmito školami bude pokračovat i v dalších letech.

Pracovní terapie a pracovní předpřípravy

Pro klienty s postižením jsme v roce 2012 vedli pravidelné pracovní rehabilitace a praxe. Klienti docházeli 1x týdně. Podle předem připraveného plánu činností se zřetelem k osobnostnímu rozvoji se věnovali zejména činnostem na farmě, pomáhali rovněž s jednodušší administrativou, s přípravou výukových potřeb aj. V roce 2012 docházeli celkem 2 klienti pracovních terapií na 4 – 6 pracovních hodin.

Koordinovali jsme činnost 3 klientů Sociálního podniku. Zapojují se do všech prací na farmě, pomáhají rovněž při údržbě areálu.

Farma s původními českými plemeny a zookoutek

Výuková farma je ojedinělou expozicí národních plemen hospodářských zvířat a patří k nejnavštěvovanějším místům Toulcova dvora. Odhadujeme, že mimo organizované akce navštíví farmu okolo 20.000 lidí ročně, dalších cca 15.000 osob při akcích pro širokou veřejnost a cca 8.000 dětí v rámci výukových programů.

Zvířata z farmy jsou zařazena do Národního programu genetických zdrojů hospodářských zvířat. Návštěvníci mají možnost vidět: krávu českou červinku, české bílé kozy, valašské ovce, přeštická prasata, slepice české zlaté kropenky a české husy, tři plemena králíků (český černopesíkatý, český strakáč a český červený), devět huculských klisen. V současné době neexistuje v České republice zařízení, kde by bylo možné se setkat s takto uceleným chovem našich původních plemen.

Pokračovali jsme v projektu „Noemova archa“, jehož cílem je vytvoření a využití ukázkové expozice původních českých plemen k výchovně-vzdělávacím aktivitám.

Zvířata byla v rámci chovatelských svazů zařazena do kontroly užitkovosti. Zúčastnili jsme se úspěšně chovatelských výstav. V tomto roce

jsme odchováli jalovičku Fidorku, šesté tele krávy Jitky. Fidorka zůstává v Toulcově dvoře a počítáme s jejím zařazením do národního programu uchování genových zdrojů.

Několik let je součástí Toulcova dvora zookoutek, který je využíván v rámci ekologických výukových programů, prožitkových programů a zájmových kroužků. Jeho obyvateli jsou drobní hlodavci, králíci, užovka červená, oblovy, pakobylky. Pro zookoutek jsou vybráni a připravováni jedinci, kteří pozitivně přijímají kontakt s lidmi.

Zvířata z farmy a ze zookoutku si mohou zájemci „adoptovat“. Do adopcí se zapojují nejen dospělí, ale i školní děti a mládež. Děti ze ZŠ věnovaly vybranou částku z jejich společně organizované akce Vánočních trhů. Těchto finančních příspěvků si velice vážíme. S „adoptivními rodiči“ jsme v kontaktu, informujeme je o „jejich“ zvířatech a dvakrát ročně pro ně připravuje akci na farmě. Finanční příspěvky slouží na zajištění péče a krmiva pro zvířata, pro další rozvoj farmy a na zkvalitnění chovatelských podmínek.

Vybraných programů a kroužků se účastní i fena zlatého retrívra Lady, která má složeny canisterapeutické zkoušky.

Zimní tábory se setkaly s velkým ohlasem a budeme v nich pokračovat i v příštích letech.

Na období letních prázdnin jsme v krásném prostředí nedaleko Českého ráje připravili **4 pobytové akce**, ve kterých jsme se nechali inspirovat indiány a šamany.

Uskutečnil se desetidenní **tábor pro děti** od jedenácti let „V sedle huculských koní“, kterého se zúčastnilo **19 dětí a 4 dospělí**. Akce byla zaměřená na hipologii, etologii koní a praktické alternativní postupy při činnostech s koňmi. Nechyběla řada soutěží, výletů na koňském hřbetě, komunikačních a týmových her i tvůrčí dílny.

Pro rodiče s menšími dětmi byly připraveny **dva desetidenní a jeden devítidenní pobyt** „Indiánské léto“. Vystřídalo se zde **98 účastníků**. Kromě vyjížděk na koni se věnovali společnému výtvarnému tvoření, součástí programu byla celotáborová hra, nechyběly výlety do okolí, večery u táboráku a další aktivity.

Na všech akcích byla zajištěna skvělá domácí kuchyně. Ohlasy na letní akce byly i tento rok velmi pozitivní.

Putování na huculech

Úspěšně proběhlo i dobrodružné putování na huculských koních z Prahy na základnu na Vápně na přelomu června a července a druhé putování na konci prázdnin zpět do Prahy. Putování se zúčastnilo celkem **13 našich členů**.

V roce 2012 proběhla celkem 2 „**Putování Rájem**“, při kterých byla základna na Vápně. Odtud jsme hvězdicovitě putovali Českým rájem. Putování měla pozitivní ohlasy a celkem se jich zúčastnilo **14 osob**.

4) Spolupráce v rámci SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr

Toulcův dvůr je navštěvovaným místem i mimo organizované programy, celoročně od osmi do devatenácti hodin je bezplatně přístupný veřejnosti. Návštěvníci si mohou projít naučnou stezku farmou či areálem. Mohou si nakoupit v Bioobchodě, udělat si radost ručně vyrobeným dárkem z přírodních materiálů z „Obchůdku na dvorečku“ nebo si odnést něco zajímavého z Infocentra Toulcova dvora.

Pokračovali jsme v úzké spolupráci se Zájmovým sdružením Toulcův dvůr, Základním článkem Hnutí Brontosaurus Botič a MŠ Semínko.

Členové a dobrovolníci našeho sdružení se aktivně zapojovali do údržby venkovních prostor areálu. Podíleli jsme se na péči o zelené plochy, na úklidu areálu i jeho vnitřních prostor.

Dvě naše členky spolupracují na řízení a koordinaci chodu centra v rámci činnosti výkonného výboru ZS Toulcův dvůr a jsou v jeho správní radě.

Zpravodaj pro členy

Vzhledem k naší snaze o lepší informovanost našich členů o činnosti Sdružení SRAZ jsme v roce 2012 pokračovali ve vydávání měsíčního Zpravodaje pro členy. V tomto roce jsme vydali celkem 11 čísel. Zpravodaj obsahuje informace o plánovaných akcích a seminářích, součástí jsou informace o uskutečněných aktivitách, teoretická příprava jezdecké školy nebo pravidelné Eko-typy.

Vydávání Zpravodaje členská základna vítá a kromě e-mailové rozesílky je k dispozici členům v tištěné podobě v klubovnách a na webových stránkách Toulcova dvora.

Akce pro rodiče s dětmi

Pokračovali jsme v přípravě drobných aktivit na všední dny i víkendy pro rodiče s dětmi. S rodinami jsme si užili sobotní cyklovýlet „Za památnými stromy“, promítání fotografií z letních akcí a Mikulášskou besídku. Akce byly velice vydařené.

Rodiče nám velmi pomohli při pořádání Dne zvířat, zejména s náročnou přípravou kostýmů na vystoupení i s organizací vlastního vystoupení dětí na koních.

3) Mimopražské aktivity

Příprava pobytového centra

Během roku jsme pokračovali v přípravě zázemí pro tradiční pobytové akce na malé zemědělské usedlosti v obci Vápno na Liberecku. Naše táborová základna prošla řadou "zvelebovacích" úprav. Proběhly opravy v interiérech chalupy - byla vyměněna okna, opraveny schody, schodiště, podlahy aj. Stará střešní krytina na stodole se vyměnila za novou. Získali jsme stavební povolení na víceúčelový prostor klubovny a započali s její výstavbou. Koníci se pásli v nově zbudované ohradě pod skálou.

Víkendové akce pro rodiče s dětmi z Klubu

V roce 2012 jsme členům nabídli 4 víkendové akce – cyklistická, vodácká, lyžování a jarní brigáda, na které s námi jelo celkem 98 osob. Všechny akce byly úspěšné a účastníci se přimlouvali za jejich opakování.

Pobytové akce

Na oba termíny jarních prázdnin jsme připravili **zimní tábory s lyžařským výcvikem** pro děti v Krkonoších. Zimních táborů se zúčastnilo celkem 60 dětí. Kromě výuky na sjezdovkách děti absolvovaly běžeckou túru, hrály hry a soutěžily.

Příměstské tábory

V roce 2012 jsme připravili celkem 4 příměstské tábory. Červencovou týdenní „Letní školu malých farmářů“ a srpnové týdenní akce „Osídlíme se zvířaty zemi pyramid“ a tábor s koňmi s názvem „S koňmi kolem pyramid“.

Na podzimní prázdniny jsme připravili „Podzimní školu malých farmářů“.

Do programu byla zařazena péče o zvířata na farmě a v zookoutku, výuka jízdy na koních, celotáborové i krátké hry a sportovní soutěže.

Nechyběly rukodělné a výtvarné dílny.

Táborů se zúčastnilo celkem **96 dětí**.

Ubytovna

V uplynulém roce jsme pokračovali v provozu ubytovny. Celkový počet **1.860 klientů** znamenal oproti roku 2011 mírný nárůst.

Největší změnou na ubytovně jsou nainstalované dvoukřídlé dveře na konci hlavní chodby, které jsou zde nejen ozdobou, ale plní funkci protihlukové a izolační stěny. Provedli jsme rekonstrukci sprchových koutů. Úpravou prošla i vstupní hala, kde přibyla dřevěná zástěna pod schody. Tím jsme získali další uzamykatelný úložný prostor, kterých není nikdy dost. Pro ubytované jsme zřídili PC koutek s připojením na internet. Je mnoho ubytovaných, kteří se k nám rádi a opakovaně vracejí.

Rozvoj organizace

V roce 2012 jsme v rámci týmového plánování dokončili Strategický plán organizace do roku 2015.

Ze strategického plánu vyplynuly oblasti pro další rozvoj organizace a zkvalitňování nabízených programů. Výstupy strategického plánu budou každoročně rozpracovány formou akčního plánu, na konci roku 2013 chceme udělat průběžné vyhodnocení naplňování úkolů Strategického plánu.

2) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro členskou základnu

V roce 2012 jsme dále rozvíjeli pravidelnou činnost našeho klubu. Jeho členové docházeli obvykle 1x týdně na vybrané typy programů. Dále jsme realizovali jednotlivé odpolední, víkendové i prázdninové akce.

Pravidelná práce s členskou základnou nám dává nejlepší možnost výchovného působení s cílem posunu životních postojů směrem k zodpovědnému přístupu ke zvířatům, k přírodě i k sobě samému.

Programy s huculskými koňmi

• Jezdecký klub

Pro děti probíhaly pětkrát v týdnu jezdecko-chovatelské kroužky a šestkrát v týdnu jezdecké lekce. Pro dospělé jsme vedli výukové jezdecké lekce. Během letních prázdnin jsme pro členy klubu zajišťovali pobytové akce a dětské tábory s huculskými koňmi.

• Kontaktní ježdění pro nejmenší

Pro rodiny s malými dětmi jsme připravili program kontaktního ježdění. Děti se v doprovodu rodičů v roli vodičů koní učí zásadám péče o koně, při procházkách v terénu a při výuce na jízdárně základům ježdění i dalším dovednostem. V období letních prázdnin se rodiče s dětmi mohou zúčastnit letních pobytů pro rodiny v obci Vápno.

• Lekce hiporehabilitace

Pro osoby se specifickými potřebami, zejména děti a mládež, jsme zajišťovali lekce hipoterapie a aktivit s využitím koní. Týdně jsme připravili cca 45 lekcí. Účastnili se jich individuální klienti i osoby ze specializovaných zařízení: Jedličkuv ústav a školy, Základní škola a střední škola waldorfská, Střední škola Aloyse Klara, Diakonie ČCE - středisko Ratolest v Praze 10 a MŠ a ZŠ speciální Diakonie ČCE, O. s. Společnost DUHA – integrace osob s mentálním postižením. Celkem jsme zrealizovali téměř **1400 lekcí**, na které pravidelně docházelo **95 osob**, z toho **80% dětí a mládeže**.

Zájmové kroužky pro děti

V roce 2012 jsme vedli pět jezdecko-chovatelských, jedenáct jezdeckých, dva přírodovědno-chovatelské a jeden rukodělný kroužek.

• Jezdecko-chovatelské kroužky

Probíhaly pravidelně pět dní v týdnu a docházelo na ně **55 dětí**. Program kroužků tvořily praktické činnosti s koňmi - ošetřování, krmení, výuka jízdy na koni

v kategoriích začátečníků i pokročilých a teoretické základy hipologie. Součástí programů je tematika ochrany přírody a welfare zvířat. Děti se zapojovaly do péče o koně, o zvířata z farmy a ze zookoutku, pomáhaly při údržbě areálu, účastnily se příprav i vlastních akcí pro veřejnost na Toulcově dvoře.

• Jezdecké kroužky

V rámci jezdeckých kroužků jsme se s dětmi věnovali výuce jízdy na jízdárně i v terénu. Celkem na šest jezdeckých kroužků konaných jednou týdně docházelo **76 dětí**.

• Přírodovědno-chovatelské kroužky

Dva chovatelské kroužky se konaly jednou týdně v odpoledních hodinách a docházelo na ně celkem **41 dětí**. Věnovaly se péči o zvířata na farmě a v zookoutku a získávaly nové znalosti ze života zvířat.

• „Šikulky“ - rukodělný kroužek

Kroužek se konal do června jednou týdně v odpoledních hodinách. Děti se učily různé řemeslné techniky – plstění, tkaní, tisky na textil a věnovaly se dalším výtvarným činnostem. Tento kroužek měl **11 členů**.

Pro děti z kroužků jsme kromě pravidelných schůzek připravili celkem **21 akcí se speciálním programem**, které probíhaly především o víkendech.

Dětem z jezdecko-chovatelských kroužků byla určena jízda zručnosti na koních, spojená s vědomostní soutěží. Děti pomáhaly s činnostmi v areálu, zapojovaly se do celé řady jednodenních i víkendových akcí pro veřejnost – např. Den Země, Dožínky, Den zvířat, Vánoční Jarmark.

Pro děti z přírodovědno-chovatelských kroužků bylo připraveno několik „Výprav za lesními zvířátky“, jejichž součástí byly sportovní aktivity, hry, vědomostní soutěže a pozorování zvířat dalekohledem.

Na závěr roku jsme uspořádali **vánoční besídku**. Dárkem pod stromeček byly knihy s koňskou a chovatelskou tematikou, které se staly součástí naší malé knihovny určené především dětem.

Zdravotní a vzdělávací programy pro členy

V rámci činnosti Klubu připravujeme především pro ženy hodinové zdravotní cvičení na gymbalonech, které probíhá pravidelně jednou týdně ve dvou časech. Tohoto cvičení se v roce 2012 účastnilo **16 osob**.

V rámci vzdělávání dospělých jsme ve spolupráci s externí lektorkou připravili výuku angličtiny. Vzdělávací lekce navštěvovaly **4 osoby**.